

Minister Zdrowia

Warszawa, 28 sierpnia 2020

PLO.050.53.2020.ES

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu RP

Szanowna Pani Marszałek,

w odpowiedzi na interpelację poselską nr 9609 Pana Posła Jana Szopińskiego w sprawie wsparcia samorządów powiatowych w zakresie realizacji obowiązku zapewnienia całodobowego funkcjonowania aptek, niniejszym informuję o następującym stanowisku Ministra Zdrowia.

Zapewnienie mieszkańcom miast dostępu do leków oraz innych środków farmaceutycznych jest bardzo istotnym aspektem z punktu widzenia dobra ludzkiego jak i wymogów ustawowych. Apteki, jako część sektora zdrowia publicznego, są zobowiązane do świadczenia usług zarówno w dni robocze, jak i w niedziele, święta, dni wolne od pracy oraz w porze nocnej. Kwestię dyżurów aptek reguluje art. 94 ustawy z dnia 6 września 2001 r. Prawo farmaceutyczne, zgodnie z którym rozkład godzin pracy aptek ogólnodostępnych na danym terenie powinien być dostosowany do potrzeb lokalnej społeczności oraz umożliwiać jej swobodny dostęp do leków w porze nocnej, w niedziele i święta. Ten sam przepis stanowi, iż rozkład godzin pracy aptek jest określany w drodze uchwały przez radę powiatu, po zasięgnięciu opinii wójtów gmin z określonego powiatu oraz samorządu aptekarskiego.

Odnośząc się do pytania pierwszego w pierwszej kolejności należy wskazać, że uchwała powiatu określająca harmonogram dyżurów, jako akt prawa miejscowego, stanowi źródło prawa powszechnie obowiązującego na terenie powiatu i jest wiążąca dla wszystkich aptek wymienionych w uchwale. W związku tym, że rozkład pracy aptek

określa rada powiatu, wydaje się być naturalnym, że również na poziomie powiatowym powinna odbywać się weryfikacja wykonania uchwały i ewentualne sankcjonowanie braku realizacji jej postanowień. Ponadto wojewódzki inspektor farmaceutyczny sprawujący nadzór nad aptekami na danym terenie może cofnąć zezwolenie na prowadzenie apteki m. in. w przypadku, gdy apteka nie zaspokaja w sposób uporczywy potrzeb ludności w zakresie wydawania produktów leczniczych. Stanowi o tym przepis art. 103 ust. 2 pkt 3 ustawy – Prawo farmaceutyczne. Należy przy tym mieć na uwadze, że przepis odnosi się do notorycznego niezaspokajania potrzeb ludności, nie zaś do nierespektowania harmonogramu dyżurów przez apteki. Jednocześnie należy wskazać, że w tego typu sprawach, w których zresztą wyłączną kompetencję posiadają wojewódzcy inspektorzy farmaceutyczni, istotny – lub wręcz kluczowy – jest stan faktyczny sprawy. Zbadaniu podlegać będzie szereg okoliczności towarzyszących nierealizowaniu uchwał powiatu dotyczących harmonogramu dyżurów. Chodzi o względy odnoszące się do kwestii istnienia, bądź uprawdopodobnienia istnienia po stronie personelu apteki okoliczności uzasadniających konieczność, bądź przynajmniej zasadność zamknięcia apteki w określonym czasie, jak i ewentualne przyczyny, które zaistniały po stronie podmiotu prowadzącego aptekę – jeżeli po stronie samego personelu przyczyn takich nie było. Istotne znaczenie miałyby również skala ewentualnego niezaspokajania w tym czasie potrzeb miejscowej ludności oraz ustalenie na ile takie działanie miało charakter uciążliwy dla pacjentów, i czy takiemu działaniu można przypisać znamiona uporczywości (z czym w sposób oczywisty powiązany musiałby zostać wniosek o celowym, zamierzonym działaniu). Niemniej jednak jak wskazano powyżej ocena, czy zaistniała przesłanka określona w art. 103 ust. 2 pkt 3 ustawy – Prawo farmaceutyczne, należy do wyłącznej kompetencji właściwego miejscowo wojewódzkiego inspektora farmaceutycznego.

Odpowiadając natomiast na pytanie drugie, należy wskazać, że w Ministerstwie Zdrowia od pewnego czasu rozważa się możliwość zmiany obowiązujących przepisów prawa w zakresie dyżurów nocnych, świątecznych i w dni wolne od pracy pełnionych przez apteki ogólnodostępne. Dyskutowane były i nadal są, różne warianty, włącznie z aspektem ustawowych mechanizmów pozwalających na skuteczne egzekwowanie prawa stanowionego przez jednostki samorządu terytorialnego. Jednakże materia ta, jako związana z organizacją i zadaniami jednostek samorządu terytorialnego, wykracza poza wyłączne kompetencje Ministra Zdrowia, dlatego niezbędne są szerokie konsultacje międzyresortowe, jak i społeczne. Zagadnienie pełnienia dyżurów przez

apteki od dawna budzi sprzeciw w środowisku aptekarskim i od wielu lat forsowane są apele o zniesienie obowiązkowego dyżurowania aptek. Problem z realizacją uchwalonego harmonogramu dyżurów jest znany Ministrowi Zdrowia, dlatego popiera on inicjatywę doregulowania kwestii organizacji dyżurów aptek i w związku z tym kończy pracę nad własną propozycją, która będzie dążyć do zaproponowania takiego modelu, by pogodzić interesy wszystkich jego uczestników.

Z poważaniem,
z upoważnienia Ministra Zdrowia
Maciej Miłkowski
Podsekretarz Stanu

/dokument podpisany elektronicznie/